

עולם הרבנות

פסח תשע"ח | גיליון מספר 5

הגאון רבי דוד לאו שליט"א

דבר מרן הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית

אורח חיים - ענייני הלכה

אציין במסגרת זו מספר שאלות שנשאלתי השבוע לקראת חג הבעל"ט: ראשית כתוב בבאר היטב בסימן תס"ט, בשם הרוקח. "לא יאמר כמה טורח פסח" אסור לבן אדם להתלונן על קושי בפסח. וממשיך הרוקח ומביא מהירושלמי, רשע מה הוא אומר, מה העבודה הזאת לכם, מה טורח זה. רשע מתלונן שקשה לו להכין לפסח. היסוד הוא כך, פעם היו מנקים כל כלי וכלי והיו מגעילים ומשתמשים באותם הכלים של כל השנה גם לפסח. אז באמת היו צריכים להקפיד לפי כל הלכות ההכשרה, למרק היטב, להוריד ידיות וכו'. והיום אנחנו לא משתמשים עם כלים של כל השנה, ולכן לפי ההלכה אין לי שום חיוב לנקות שום כלי לפסח, אני יכול לשים את הכלים בארון, ולמכור לגוי לא את הכלי עצמו, כדי שלא יתחייב טבילה כדן כלי של גוי, אלא מוכרים את כל החמץ שדבוק ומחובר לכלי. וזה מותר מלכתחילה.

ואם נשאל מה יעשה הגוי עם כל שיירי המזון שדבוקים לכלי? זה לא העסק שלי. ואם תשאלו מה שייר קניין בפירור פה ושם, אלא שאני מצרף את זה לקניין של שאר הדברים כמו סבונים, משקאות ודברים שהם חמץ גמור שאני מוכר. א"כ לפי מה שאמר לי מרן הרב אלישיב זצ"ל, לא צריך לנקות בכלל אלא לשים בארון ולמכור את החמץ לגוי.

יש כאלה שלא שלמים עם עצמם למכור לגוי פירווי ושיירי חמץ שאפשר לראות אותם. יש פתרון גם לזה. כי ברגע שרחצתי עם קצת סבון או חומר אחר, (מדובר בבית רגיל שלאחר השימוש רוחצים הכלי ובוודאי לא נשאר כזית חמץ דבוק), ממילא הכלי הזה מוגדר כמטונף. ואפילו אם לא נפסל לאכילת כלב שאז בוודאי אין חיוב, כותב החפץ חיים במ"ב ס"ק ל"ג, שה"פירורין שהם פחות מכזית ומטונף קצת, לכ"ע אין צריך לבער". ולכן מן הדין אפילו בלי המכירה היה אפשר לצאת ידי חובה, ועתה כשאנו מוכרים אז לכתחילה מותר לסגור את כל הכלים והסירים בארון, ובכך חוסכים לפחות שלושה ימים של עבודה קשה לבני הבית. אין צורך לשבור את הציפורניים ולקרצף שעות ארוכות כל סיר.

שאלה: מי שלא ישהה בביתו במשך ימי החג, האם חייב לבדוק חמץ בליל י"ג, כאשר יש חמץ בביתו?

תשובה: המשנה ברורה (סי' תלו ס"ק לב) כתב שנחלקו הפוסקים בשאלה זו. דעת המקור חיים והחיי אדם שצריך לבדוק, מאחר ובשעת חיוב הבדיקה, כלומר אור ל"ד, נמצאים החדרים בבעלותו. בתשובה בניו עולם חולק וסובר שבעצם המכירה לנכרי מקיימים את מצוות "תשביתו" מפני שהחמץ יושבת מבעלותו. כן כתבו החתם סופר והאשל אברהם.

המשנה ברורה מציע למכור את החמץ ביום י"ג ניסן, ואז החמץ אינו בבעלותו בליל חיוב הבדיקה.

למעשה, גם מי שמוכרים את החמץ ביום י"ד אינם בודקים. כמו שראינו בבעלים של מפעל גדול שיש לו כמות גדולה של חמץ, בוודאי שאינו מחויב לבדוק. כי תקנת הבדיקה היא לבדוק מקומות שאינם רגילים להכניס אליהם חמץ, והוא סבור שעכשיו אין שם חמץ. אבל במקומות שבוודאי יש בהם חמץ אינו מחויב לבדוק.

אולי זו כוונת לשון הביטול שאומר המבטל את החמץ "לא ידענא ליה", כלומר חמץ שידוע עליו בוודאי אין בו חיוב בדיקה, רק בחמץ שלא ידוע עליו יש חיוב בדיקה ולא מבטלים אותו בלילה.

לכן מקום שיש בו חמץ, אך נועלים אותו ולא ישהו בו כל ימי החג - לא צריכים לבדוק בו חמץ.

המשך בעמוד הבא

הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א

דבר מרן הראשון לציון הרב הראשי לישראל ונשיא בית הדין הגדול

אין חירות פיזית ללא חירות רוחנית

כידוע חג הפסח נקרא גם חג החירות, שבו יצאו בני ישראל מעבדות לחירות, וכדברי הכתוב (שמות ג, יב) "וזה לך האות, כי אני שלחתיך בהוציאך את העם מצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". ופירש רש"י, וששאלת מה זכות יש לישראל שיצאו ממצרים, דבר גדול יש לי על הוצאה זו, שהרי עתידים לקבל את התורה על ההר הזה לסוף ג חודשים שיצאו ממצרים.

דבר זה נאמר למשה רבינו עוד בתחילת הדרך, לפני שמשה רבינו הלך בשליחות השי"ת לפרעה, לפני עשרת המכות, לפני כל האותות והמופתים, מיד כאשר הקב"ה נראה למשה בסנה, אומר לו את המטרה של יציאת ישראל ממצרים, וכאן הקב"ה מודיע לו למשה כי כל התכלית של יציאת ישראל ממצרים היא קבלת התורה. ובאמת, בעוד שחג הפסח הוא לכאורה חג החירות הפיזית, הרי חג השבועות מסמל חירות רוחנית, וימי הספירה הם המקשרים ביניהם, כימי חול המועד, ללמדך שביסודם הם חג אחד, כי אין חירות פיזית בלי חירות רוחנית!

ומטעם זה בפסח הקריבו מנחת עומר, כדי להתיר השעורה באכילה, ובשבועות הקריבו מנחת חיטים, והשעורה היא מאכל בהמות, והחיטה היא מאכל בני אדם, ללמדך, שבפסח אנו בני חורין אבל כמו בהמות, ורק על ידי התורה אנו ראויים להקריב מנחת חיטים, מאכל בני אדם, כי חירות גופנית ללא חירות רוחנית, היא חירות של בעלי חיים שגם הם חפצים לחירות, דרור וחופש.

וזה הטעם שחג הפסח נקרא חג האביב, ושבועות חג הביכורים, כי בפסח היא תקופת פריחת העצים, פרחים שמבשמים האוויר, רק נוי חיצוני, בשבועות כבר יש את הפרי עצמו, העיקר של העץ, הפרחים הם רק שלב להגיע למטרה, וזה מרמז, כי חירות פיזית וגשמית, יש לה ערך רק כשהיא משתלבת עם התורה.

ולכן רבי יהודה הלוי באחד משיריו משווה את תרבות ישראל לתרבות יון, וכותב, כי תרבות ישראל בחינת פירות, ותרבות האנושות המתקדמת כביכול, משולה לפרחים, נוי חיצוני ולא עיקרי ותכליתי.

במדרש רבה (שמות רבה, פרשת שמות פרשה ג) אמרו, זה שאמרת באיזה זכות אוציאם ממצרים, היו יודע שבזכות התורה שהן עתידים לקבל על ידך בהר הזה, הם יוצאים משם.

והנה נודע מה שחקר המהר"ל מפראג, אם עם ישראל הוא ככל העמים, רק שיש לו חכמה מיוחדת, התורה הקדושה, להבדיל כמו שיש לנוצרים את הברית החדשה, ולמוסלמים את הקוראן, כך אלף אלפי הבדלות יש לעם ישראל את התורה החכמה הגדולה, אבל מלבד זה אולי עם ישראל הוא ככל העמים. או דילמא שעם ישראל זה עם בפני עצמו, ולא ככל העמים בית ישראל.

והנה ידועים דברי הכוזרי דארבע מדרגות יש בבריאה, דומם, צומח, חי מדבר, וחי בלתי מדבר. ומוסיף הכוזרי מדרגה חמישית: יהודי. ועוד אומר, דההבדל בין מדרגת מדבר למדרגת יהודי, הוא כהבדל בין מדרגת חי בלתי מדבר, למדרגת חי המדבר. והמשגיח רבי ירוחם ממיר הוסיף על הכוזרי מדרגה נוספת, וזהו ישראל הלומד תורה, ושעל כן אומר התנא בפרקי אבות (פרק ג, יד) חביב אדם שנברא בצלם, כי בצלם אלקים עשה את האדם (בראשית ט, ו), זהו חי מדבר, וחביבין ישראל שנקראו בניו למקום, שנאמר "בנים אתם לה' אלקיכם" (דברים יד, א) זהו כל יהודי מהעם הנבחר, "בני בכורי ישראל" (שמות ד, כב), וחביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה, "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו" (משלי ד, ב),

המשך בעמוד הבא

הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א

המשך מעמוד קודם

זהו ישראל הלומד תורה. ואף אנו נוסף מדרגה שביעית באדם, שבט לוי שהם חלק ה' אשר תורתם אומנותם, ונאמר בהם "יורו משפטך ליעקב" (דברים לג, י).

ולכאורה דומם וצומח זה היינו הך, אלא שנתוסף בו העניין שהוא גם צומח וגדל, אולם על כורחנו שהצומח הוא דבר בפני עצמו, ואין לזה קשר לדומם, שהרי אם נוציא את הצמח מהקרקע, או נוציא את העפר מהעציץ, הצמח יבול וייתייב, ולא יישאר כמות שהוא לא יתפתח ולא יבול, בכלל דומם, הצמח היה צריך להישאר כמות שהוא לא יתפתח ולא יבול, ומזה שהצמח נובל רואים שצומח הוא דבר בפני עצמו, שהרי מנתקים אותו ממקום חיותו ויניקתו. וכך עם ישראל, "והייתם לי עם סגולה", עם בפני עצמו שזכו לבא מצאצאי קודש, אברהם יצחק ויעקב. יש אומות העולם, וכנגד זה יש עם ישראל, זה עם בפני עצמו, לא ככל העמים בית ישראל עם איזו חכמה נוספת, אלא זהו ברירה בפני עצמה, המהות של עם ישראל היא מהות אחרת, וכמובן על ידי התורה הקדושה. ולכן כתוב שכאשר עם ישראל יורד, יורד עד התהום, כי בלי התורה יכולים להגיע לדיוטא התחתונה.

לפי זה נוכל ליישב מה שהקשו התוספות בשבת (פח). על מה שאמרו בגמרא שם, "ויתייצבו בתחתית ההר", אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא, מלמד שכהה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם, אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב, מכאן מודעא רבה לאורייא. אמר רבא, אף על פי כן הדור קבלוה (חזרו וקיבלו אותה) בימי אחרשו. ע"כ. והקשו התוס' שם, והרי כבר הקדימו נעשה לנשמע, והסכימו לקבל את התורה, עד כדי כך שהקב"ה אמר, מי גילה רר לבני שהקדימו נעשה לנשמע. וא"כ מה היה צורך לכפות עליהם הר כגיגית. ותירצו, דשמא יהיו חוזרים כשיראו האש הגדולה, שיצאתה נשמתן.

ולפי המבואר לעיל אפשר לומר עוד, שהקב"ה רומז לעם ישראל שידעו שאפילו שהסכימו ואמרו נעשה ונשמע, אין הדבר תלוי רק בהסכמתם, אלא שידעו שזה המהות של עם ישראל, אין זכות קיום לעם ישראל בלא התורה. ולכן אמר להם "ואם לאו כאן תהיה קבורתכם". שלא יבוא יום ויעשו משאל עם מחדש, ויחדרו בהם מקבלת התורה. וכמו שאמר רב סעדיה גאון, אין אומת ישראל אומה, אלא בתורתיה. תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

הגלות הקשה ביותר היא גלות בידי יהודים

לפני כמאתיים וחמישים שנה קמה תנועת ההשכלה, שהרסה כל חלקה טובה בעם ישראל, הסיסמא הייתה "ככל העמים בית ישראל", ומשה מנדלסון הכריז "היה יהודי בבתיך ואדם בצאתך". כאן נזרע זרע הפורענות של ההתבוללות, מנדלסון לא העז בזמנו לעזוב את דרך היהדות לגמרי, הוא נהג בערמה, הוא בחר בסיסמה מטעה, אפשר להתנהג כיהודי, אבל בצנעה, בביתך פנימה, להניח תפילין ולנהוג בקלה כבחמורה, ואף לקבוע עיתים לתורה, אבל בצאתך לחוץ תהיה "אדם" ככל העמים, ללמוד באוניברסיטה עם הגויים, להיות פרופסור, וכדומה. לפני פחות ממאה שנה עשו סטטיסטיקה, ומצאו שהיו מאתיים וחמישים אלף יהודים שהתנצרו והשתמדו מתוך רצון ותשוקה של להיות ככל העמים, אף אחד לא כפה עליהם זאת, לא היה אונס לכך, אלא היה זה שמד מתוך רצון עצמי, להיות ככל העמים, חשבו שאולי ע"י כך יפסקו הרדיפות והפוגרומים ביהודים, וכן נישאו לגויות, ומי יודע כמה צאצאים נולדו מאותם נישואי תערובת.

וזו בעצם גלות קשה יותר, שזו גלות בידי היהודים, ההשכלה התפתחה ורבים שהתבוללו וחיו ללא דת ודין, מטרם הייתה שהעם היהודי לא היה מובדל ומיוחד מכל העמים, וכל מחשבתם הייתה שכלל העמים בית ישראל. מתנועת ההשכלה נולד החוג של ביקורת המקרא, והמטירה שאלות על המקרא, בדדון, ובלי תשובות, כדי להוכיח ח"ו שהתורה לא יכולה לשמש קו הנהגה בזמן הזה, עפ"ל. וזו הייתה מטרתו של פרעה במה שאמר "כל הבן הילוד היאורה תשליכה וכל הבת תחיון" (שמות א, כב). שרצה שהבנות של עם ישראל יינשאו למצרים, ועל ידי ההתבוללות ימחה שם ישראל מקרב הארץ חס ושלום.

הגאון רבי דוד לאו שליט"א

המשך מעמוד קודם

שאלה: האם אפשר להכשיר מיחם חשמלי שהצטברה בו אבנית?

תשובה: ראשית, חשוב להכשיר את המיחם, כי מצוי שבשבת מניחים עליו מאכל לחממו, לעיתים אף חלה, ופירוורו חמץ עלולים להיכנס למיחם שמרתיח ומבשל אותם. המשנה ברורה (סי' תנא ס"ק כב) כתב שכשיש חלודה אי אפשר להכשיר את הכלי מפני שיש לחשוש שמא יש חמץ שהחלודה מכסה.

מאותה סיבה גם קשה להכשיר מיחם שיש עליו אבנית, אם לא מסירים את האבנית קודם ההכשרה, אך אם הגעילו את המיחם גם ללא הסרת אבנית אפשר להקל בדיעבד.

שאלה: יש צורך לבדוק חמץ בספרים?

תשובה: מפורסם הסיפור על החזון איש שכיסה את ספרייתו, הוציא ספרים בודדים, והוא נער אותם דף דף והשתמש בחג רק בהם.

לכאורה זה חומרא, שהרי אם אכן ישנם פירוורו חמץ בספר, הרי הוא מבטלם. ואין לחשוש שמא יבואו לאוכלם, שהרי פירוורו שהיה מונח זמן מה בספר, כשמציאים אותו לא אוכלים אותו.

שאלה: בן אשכנז שנשוי לבת ספרד והוריה מקפידים עליה שאינה אוכלת קטניות עימם בבית, האם אפשר להקל?

תשובה: בני זוג מעדות שונות, האחד נוהג איסור קטניות והשני אינו נוהג איסור זה. מקור הדברים בשו"ת התשב"ץ (ח"ג סי' קעט) כתב שלא יתכן שישבו שניהם לשולחן אחד, ומה שמותר לזה אסור לזה. לכן האישה צריכה ללכת אחר מנהג הבעל, שהרי אשתו כגופו. אם הבעל נפטר אך יש לה ילד ממנו, נשאת במנהג בעלה, אם אין לה ילד ממנו חוזרת למנהג בית אביה.

בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"א סי' קנח) הסביר שדין האישה הוא כדין מי שעובר לגור ממקום למקום, שאם כוונתו לגור שם לתמיד מתבטלים מנהגי הקודמים, והוא נוהג כמנהגי המקום החדש. האישה הנישאת עברה לבית בעלה באופן קבע, ועליה לנהוג כמנהגיו.

לכן אישה מבני אשכנז שנישאה לבן ספרד אוכלת עמו קטניות בפסח. יש פוסקים שהמליצו בכל זאת התרת נדרים, אך מעיקר הדין אוכלת גם ללא התרה. אישה מבנות ספרד שנישאה לבן אשכנז מקבלת עליה את חומרת המנהג.

אבל, מו"ר הגרש"ז אוירבך סבר שהסיבה לכך שהאישה נוהגת כמנהג בעלה אינה משום ששינתה את מקומה למקום שלו, אלא מפני שיש חיובי בעל ואישה זה לזה, לכן אינה צריכה התרת נדרים על מנהג שנהגה קודם נישואיה, מפני שכשהתחילה במנהג לא ידענו למי תינשא, לכן לא חלים עליה חיובי בית אביה, אלא עד שנישאת וקובעת לעצמה מקום.

מפני שסיבת החיוב היא חיוביהם, יכול למחול הבעל לאשתו שתמשיך במנהגיה הקודמים, כשמגיעים לבית אביה, כפי שיכולה היא למשך להתפלל בנוסח אליו הורגלה מבית אביה.

כדאי וראוי להרהר אם רצוי שבני הזוג ינהגו מנהגים שונים, כי ייתכן ואפשר לוותר על מאכל מסוים, ובלבד שלא נושא האכילה יהווה דיון ביניהם.

וכבר אמרה תורה "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" (במדבר כג, ט), שאם עם ישראל לא יתחשב בגויים ויהיה נבדל, אזי "ישכון". להיות עם נבדל ושונה בתכלית מכל האומות, ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר. שאם עם ישראל הם עם לבדד, אזי אין עמו אל נכר. וכמו שכתוב "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי לעם סגולה" (ויקרא כ, כז), פירושו מתי נבדלים אתם לי, אם לא זה שאבדיל אתכם מן העמים, שרק אז אתם יכולים להיות לי, כי בלא זה אתם לא שייכים לי, והא בהא תליא.

והנני מברך את בית ישראל בברכת חג פסח כשר ושמח, ונזכה כולנו עוד בשנה הזאת לאכול מן הזבחים ומן הפסחים בגאולה הקרובה בבנין בית המקדש בקרוב, ותזכו לשנים רבות נעימות וטובות.

הרב משה דגן | דבר מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל

שינויים רבים ומבורכים מתרחשים ברבנות הראשית לישראל, אשר חלקם פורטו בגיליונות הקודמים של "עולם הרבנות". הרבנות הראשית לישראל אינה שוקטת על שמריה ואינה מרפה לרגע, תהליכים גדולים ומשמעותיים קורמים עור וגידים ומתקדמים בקצב מעורר התפעלות. סיימנו את תהליך הרה-ארגון ברבנות הראשית על מנת לבצע את עבודתנו באופן טוב יותר ובאפקטיביות ראויה, ובקרוב ניישם את ההמלצות שנגזרו מההליך. אנו בעיצומו של תהליך מחשוב הרבנות הראשית לישראל לטובת יעילות הליך העבודה הפנימית ובעיקר לטובת הגדלת נגישות האזרח. בנוסף, אנו עומדים בפני הצגת חזון הרבנות הראשית לשנים הקרובות, אך על כך אפרט בגיליונות הבאים של "עולם הרבנות" אי"ה.

הרבנות הראשית לישראל ואיתה גם כל צרכני הכשרות במדינת ישראל, נמצאים בפתחו של רגע היסטורי, בו בקרוב נוכל להכריז על השינוי הנדרש במערך הכשרות במדינת ישראל.

לאחר עבודה מאומצת, שכללה אין ספור ישיבות, וועדות, פגישות עבודה עם גורמי שטח ומטה ופגישות מקצועיות, החודש הוגש בפני הרב הרה"ר הגר"ד לאו שליט"א דו"ח ראשון - סיכום פעילות צוות ההיגוי, המסכם פעילות נרחבת של צוות מובחר, ששם בראש מעייניו כיצד ניתן לשפר את מערך הכשרות הממלכתית ביתר שאת לטובת כלל אזרחי ישראל.

דו"ח זה מכיל תיקונים משמעותיים ונדרשים, אשר הוצגו במתווה הכשרות בכל הנוגע ליעול ושיפור מערך הכשרות. בין יתר הדברים הדו"ח דן באופן יישום ביטול זיקת משגיח למושג וביטול העסקתם הישירה של משגיחי הכשרות ע"י בתי האוכל, קביעת נהלי כשרות אחידים לכל הרבנויות המקומיות בארץ, קביעת תעריפים אחידים רוחביים למתן תעודת הכשר, נהלי מניעת ניגוד עניינים, נהלי עבודה מערכתיים שיש ליישם במערכת הכשרות הממלכתית ועוד שיפורים ותיקונים המוכיחים את העבודה היסודית שהושקעה לצורך שיפור מערך הכשרות בכל הארץ.

הכשרות הממלכתית במדינת ישראל עומדת בפני שינוי עמוק, שיוכיח שניתן ליצור שינויים גדולים ושיפורים משמעותיים ע"י חזון ואמונה עיקשת בצדקת הדרך. תחושת השליחות העמוקה שיש בכל אחד מהרבנים והעובדים החברים בצוות ההיגוי ליישום מתווה הכשרות, ראויה לכל הערכה והוקרה.

בקרוב נוכל לבשר לעם ישראל על השלמת יישום מתווה הכשרות, דבר שיוביל לשינויים הנדרשים לטובת שיפור ויעול הכשרות הממלכתית. הכשרות הממלכתית היא הכשרות של כולנו. היא מתוקנת, היא איכותית והיא תהיה הכי מוצלחת שיש.

ג' פסח כ"ח / א"ת
מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל

דבר הדובר - יעקב אלטר

מצוות חג הפסח המרכזית היא "והגדת לבנך". אנו מוצאים כי הנחלת הערכים וההיסטוריה לדורות הבאים על הגאולה הפרטית והכללית נמצאים בראש סדר העדיפויות בליל הסדר.

את מצוות "והגדת" אני זוכה לקיים ב"ה במשך כל השנה. במשך כל השנה, בכל יום ובכל רגע עומד לנגד עיני הציווי הנצחי - "למען ידעו דורותיכם". ואכן אני משתדל לעשות את המרב - שכולכם תדעו שיש לנו רבנות ראשית לישראל אחת, ותחושת השליחות שמרחפת תדיר במסדרונות ובמשרדים מחלחלת עמוק אל ליבו של כל אחד שנמצא במקום.

במשרדי הרבנות הראשית לישראל אין יום מנוחה ואפילו לא רגע אחד של מנוחה. הרבנות הראשית נמצאת בתנועה מתמדת ותמיד לכיוון אחד - להיות טובים יותר. וכאן נכנס תפקידו של הדובר לתמונה - ליידיע אתכם שאנחנו מיום ליום ומחודש לחודש הופכים להיות מוצלחים יותר, משופרים יותר, טובים יותר.

ב"ה שזכינו להיות מונחים תחת ידם הקדושה של הרבנים הראשיים לישראל שליט"א, שמתווים לנו את הדרך הנכונה בה נלך ואת המעשים הברוכים אותם נעשה.

חג חירות כשר ושמח לכולם

מכירת חמץ

בהנחיית הרבנים הראשיים לישראל שליט"א וכחלק מתפיסתה של הרבנות הראשית השמה את האזרח במרכז, הרבנות הראשית מאפשרת מכירת חמץ מקוונת דרך אתר האינטרנט של הרבנות הראשית לישראל ללא עלות. המכירה מתבצעת באתר הרבנות החדש בו מזינים את הפרטים הנדרשים וממנים את הרבנים הראשיים לישראל שליט"א כי הם השליחים לביצוע מכירת החמץ. הליך המכירה קצר וידידותי ומאפשר מכירה מכל מקום בארץ ובעולם בקלות ובמהירות. אך יש לציין כי המכירה מיועדת בעיקר למי שאין באפשרותו למכור באופן פיזי לרב המקומי.

מכירת החמץ תבצע אי"ה ביום חמישי י"ג בניסן (29.03.18) ברבנות הראשית לישראל בהשתתפות הרבנים הראשיים שליט"א ובהשתתפות שר האוצר. המכירה תשודר און ליין בעמוד הפייסבוק של הרבנות הראשית לישראל

לצפייה במכירה סרקו את הברקוד

למכירת החמץ סרקו את הברקוד

בריתות

מאמר מאת הרב משה מורסיאנו מנהל מחלקת בריתות ומרכז הוועדה הבין משרדית להסמכה ולפיקוח על המוהלים

המערכה על ברית המילה באירופה

מי שנחשף לחדשות שהגיעו בחודש האחרון מאירופה ודאי נתקל בידיעה ממדינת איסלנד על הצעת חוק המבקשת לאסור את קיום ברית המילה לפי הדרך המסורה לנו מדורי דורות, בטענה כי הליך זה "מנוגד לזכויותיו של הילד" תוך המלצה להטיל עונש של עד שש שנות מאסר לעובר על חוק זה. באיסלנד אין יהודים ואף לא מוסלמים כך שאין מתנגדים לחוק. ובעצם לא מובן כנגד מי נועד החוק. אך החשש האמתי הוא שנושא זה יגלוש למדינות אחרות באירופה בהן קיימות קהילות יהודיות. ובאמת זמן קצר אחרי איסלנד עתרו פעילי זכויות אדם בדנמרק נגד עריכת ברית מילה לתינוק ללא פיקוח רפואי אלא תבצע רק על ידי רופא מומחה.

לא הייתי נדרש לזאת לולא שגם בארצנו חוק המוהלים עולה לדיון מידי פעם. בדרך כלל כשמתרחש סיבוך בעקבות ברית מילה שביצע מוהל (מוסמך או לא מוסמך מטעם הרבנות הראשית) המקרה מגיע לתקשורת ואתו הריטואל הקבוע. התקשורת הכללית בדרך כלל מבליטה את המקרה ודואגת לדווח עליו מכל זווית. רופאים מתראיינים ומסבירים שברית המילה הוא הליך ניתוחי, ומשכך צריך פיקוח וחקיקה בהתאם, חברי כנסת ממהירים לקפוץ על העגלה ומנסים להגיש הצעות חוק שונות להסדיר את תחום פעילותם של המוהלים. וכולם בטענה שחלילה הם לא נגד מצוות ברית המילה "ומה שהיה הוא שיהיה" אבל חשוב שהדברים יהיו מעוגנים בחוק.

בשנים האחרונות כשהתבקשתי להסביר בפורומים שונים מדוע הרבנים הראשיים לישראל שליט"א מתנגדים כל כך בחריפות להסדרה של נושא זה בחקיקה, ציינתי שתי סיבות עיקריות ובחרתי בנימוקים שיכולים להתקבל גם על אוזניים של מי שאינו שומר תורה ומצוות והם:

א. ההיקף הנמוך של מקרים של סיבוכי ברית, מזעריים כל כך שזה מבסס את הקביעה כי ילדי ישראל נמצאים בידיים בטוחות והמוהלים עושים את מלאכתם נאמנה, חשוב להדגיש שההיקף הנמוך מאפשר לוועדה להסמכה ולפיקוח על המוהלים לבצע ביקורת קפדנית בעקבות כל ליקוי או תקלה שמתגלים, כולל תחקור של כל המעורבים בנושא – החל במוהל, עובר בצוות הרפואי, וכלה בבני המשפחה של התינוק. תחימת הבדיקה המתבצעת בעקבות תקלות בחקיקה, עלולה לפגוע ביעילות הבדיקה המתבצעת כעת ללא חקיקה, באופן חופשי ויעיל.

ב. חקיקה בנושא המוהלים עלול לגרום לנזק חמור נוסף, כאמור לעיל, יהודי אירופה מתמודדים בשנים האחרונות עם גלי גזירות באמתלא של שלום הילד. כל מעשה של חקיקה בתחום זה בישראל, והוצאתו מהגדרה של מצווה דתית בלבד שאין הרשויות מתערבות בו ישלך מידית על מדינות אירופה ויגרום לחקיקה, וסביר להניח שהדרישות לביצוע ברית מילה יהיו דומות לכל פעולה כירורגית אחרת, רופא, חדר ניתוח, כוח עזר רפואי, וכו'. ואכן הפרסומים האחרונים מראים עד כמה החשש אמתי ועד כמה נושא זה מחייב חשיבה היקפית וארוכת טווח.

נסיים, בציטוט ממכתבם של הרבנים הראשיים לישראל הראשל"צ הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א נשיא ביה"ד הגדול והגאון הרב דוד לאו שליט"א נשיא מועצת הרבנות הראשית למר ז'אן קלוד מיניון נשיא האסיפה הפרלמנטרית של מועצת אירופה מחודש חשון תשע"ד מכתב שבא בעקבות פסיקה של ביהמ"ש בגרמניה שברית המילה מהווה פגיעה בתינוק.

מצווה זו היא הראשונה שנצטווה אברהם אבינו על ידי הבורא עוד בטרם היותנו לעם. ומאז נשמרה ע"י בני ישראל במסירות נפש, גם בחשכת הגלות ובכל קצוות תבל. זאת למרות ניסיונות רבים למנוע מאתנו קיום מצווה זו ולעקרה מן העולם ע"י שליטים ומעצמות. הם חלפו ואינם, ומצווה זו תישאר עמנו לעד.

(המאמר פורסם בעיתון "בקהילה").

היערכות לפסח

הרב אדיריה פנחס - מנהל מחלקת רשתות שיווק ומסעדות

המנוע הפנימי של היערכות לקראת חג הפסח תשע"ח

זה מכבר פורסמו נהלי הכשרות לפסח תשע"ח. על מנת לגשת למשימה מורכבת זו, הכוללת מאות רבות של הוראות כשרות, יש ראשית כל לנסות ולהבין לעומק את הוראות הכשרות, שנכתבו עד כה. הוראה אחת תהיה פשוטה לגבי בית אוכל אחד, אך עשויה להיות מאוד מורכבת עבור בית אוכל שני. לכן, חשוב לא לדלג על אף הוראה. לצורך כך, קיים שיתוף פעולה בין רבני אגף הכשרות הארצי ובין עובדי הרבנויות ברחבי הארץ, אשר ברשותם קיים גם ידע הלכתי רב וגם ניסיון מעשי יקר ערך בתחום הכשרות. במהלך עבודות ההכנה, מתעוררות שאלות רבות כגון אופן ההכשרה הנכונה של כלי מטבח וסעודה מסוימים, מהו האיזון הנכון בין שמירת גדרי הכשרות ובין אי הכבדת יתר של נהלים, כיצד לגבש נהלים מוסכמים בסוגיות הנתונות תחת מחלוקת, ועוד. כבר בשלב זה, מושקעות שעות רבות של חשיבה הלכתית ומערכתית כיצד להגיע לתוצאות הטובות ביותר ועשרות רבות של עובדי מחלקות כשרות מטעם רבנויות ברחבי הארץ, מקדישים מזמנם היקר על מנת ללבן את הדברים, גם בסוגיות אשר השלכותיהן נסתרות מעיני הציבור.

רבני ערים, מנהלי מחלקות כשרות מפקחים ומשגיחים בוחנים כל בית אוכל לגופו, עם המאפיינים המיוחדים לו, ושוקדים על תכנית הכשרה לפסח, אשר תהיה מותאמת לו בצורה הטובה ביותר. בהמשך, עם התקרב חג הפסח, יחלו בפעולות המעשיות של הכשרת המסעדות ורשתות השיווק לפסח. אלפים רבים של עובדי בתי האוכל ועובדי מערכות הכשרות יעסקו בפעולות של ניקיון ושל הכשרת כלים וציוד, שכן ניקיון יסודי הנו תנאי בסיסי לכל פעולה של הכשרת כלים. דווקא בפעולות אלו נמדדת יראת השמים. כלפי חוץ, לא תמיד ניתן להבחין בין כלי שעבר ניקיון והכשרה לפסח ובין כלי שלא עבר הכשרה ראויה לפסח. כאן האחריות הפנימית קובעת יראת השמים. וכאן גם באה לידי ביטוי השותפות בין בעלי – בתי האוכל ועובדיהם ובין גורמי הכשרות, שהנה גורם בעל חשיבות רבה ביותר בתהליך ההכשרה לפסח. ברשתות השיווק יחלו את פעולות ההכשרה, כשבועיים לפני חג הפסח, בהכשרת מספר מחלקות בסניפים: הקצביה, מחלקת הדגים, המעדנייה, מחלקת הפיצוחים. מחלקת האפייה (חמץ) (תמשיך לפעול, וכן מוצרי מדף חמץ עדיין ימשיכו להימכר עד ליל בדיקת החמץ. במסעדות, שירצו לפעול תחת כשרות לפסח, יבצעו את פעולות ההכשרה יומיים לפני פסח בליל י"ג ניסן תשע"ח. כמובן, לא די בפעולות ההכשרה אלא דרושות עוד פעולות רבות נוספות על מנת להבטיח את הכשרות לפסח: קליטה של מוצרים כשרים לפסח בלבד, אחסון מוצרי החמץ במתחם נפרד, השגחה ראויה למנוע כניסה של חמץ, מכירת חמץ מבעוד מועד ועוד. עובדי הרבנות היקרים די בכל אתר מופקדים על משימות רבות ומורכבות אלו.

מערכות עצמות נוספות משתתפות בפעילות זו. מפעלים, יבואנים ומשווקים רבים עוסקים כבר עכשיו בייצור ובייבוא של מוצרים כשרים לפסח, ובשיווקם לבתי האוכל השונים. מי מניע את כל היערכות העצומה הזו לפסח תשע"ח? יש מרגלית יקרה, המשמשת כמנוע פנימי לכל התהליך הזה: מצוות ה' למניעת אכילת חמץ בפסח. כבוד הוא לנו להיות בקשר עם הציבור העצום, שאליו משמשת מרגלית זו כמנוע פנימי.

ברכת פסח כשר ושמח

רפורמת הכשרות: הרבנות הכשירה אלפי משגיחים

בשבוע שעבר התקיימו מבחני הרבנות הראשית לישראל ונבחנו למעלה מ-2,500 נבחנים במבחני רבנות ודיינות בבית הארחה בבית וגן בירושלים במגוון נושאים וביניהם כ-500 נבחנים שנגשו למבחני הסמכה של משגיחי ומשגיחות כשרות.

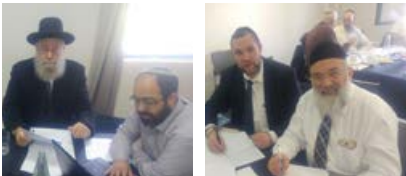
השבוע התקיימו מבחני הרבנות הראשית לישראל במגוון תחומי לימוד ונבחנו למעלה מ-2500 נבחנים. בשנה האחרונה השתתפו במבחני הרבנות למעלה מ-10,000 נבחנים, הנושאים עליהם מתקיימים מבחני הרבנות נוגעים לתחומי הלכה רבים ומגוונים בנושאי רבנות, דיינות, רבנים צבאיים, רבני תפוצות, משגיחי כשרות, שו"בים (שוחטים ובודקים) ועוד.

ברבנות הראשית מציינים בסיפוק כי במועד הנוכחי האחרון נבחנו למעלה מ-2,500 נבחנים במקצועות השונים, גידול המראה את האמון הרב שרוחש הציבור למבחני הרבנות. עוד ניתן לראות כי חל גידול משמעותי בכמות הנבחנים למשגיחי הכשרות כאשר במועד הנוכחי נבחנו כ-500 משגיחי כשרות, נבחנים אלו מצטרפים ליותר מ-900 נבחנים שנגשו בשנה וחצי האחרונות למבחני ההסמכה של משגיחי כשרות נתון זה נובע בעיקר בשל החלטות וועדת היישום להסדרת מערך הכשרות ע"פ יעסקו במערך הכשרות רק משגיחי כשרות המוסמכים על ידי הרבנות הראשית ובעקבות הנחיה של מנכ"ל הרבנות הראשית הרב משה דגן לראשי המועצות הדתיות ורבני הערים להיערך ליישום מתווה הכשרות ולפעול שכלל משגיחי הכשרות יוסמכו לשמש כמשגיחי כשרות על ידי הרבנות הראשית לישראל. בנוסף, במועד זה נבחנו גם מספר משגיחות כשרות, ולצורך כך הותאמה כיתת בחינה עבורן.

בנוסף, כחלק מהליך השיפור שחל במחלקת בחינות והסמכה ברבנות ובהתאם ליעד שנקבע למתן ציונים לנבחנים, העומד על 90 ימי עבודה, פורסמו הציונים של מועד הבחינות האחרון כשבועיים לפני הזמן. שיפור זה מהווה הקלה של ממש על הנבחנים בכל הקשור למתן הציונים והוא התאפשר בין היתר בעקבות תוספת של 60 בוחנים נוספים שהצטרפו למערך בודקי הבחינות של מבחני הרבנות הראשית. בנוסף מציינים ברבנות הראשית את פתיחת נוהל הערעורים על מבחני הרבנות הראשית עליו עמלו רבות בשנים האחרונות כל זה לטובת הנבחנים, שיפורים אלה באים בנוסף להקמת מערכת ממוחשבת בה כל נבחן יכול לקבל את ציוניו ואת המידע הנצרך לו באמצעות מערכות טכנולוגיות מתקדמות, במסגרת הליך השיפורים במחלקת הבחינות, חולק שאלון לבחינת שביעות רצון הנבחנים מהליך הבחינות וכך ניתנה הבמה למתן הצעות ייעול ושיפור, שנבדקים ומיושמים לצורך המשך התייעלות מחלקת הבחינות ברבנות הראשית. במהלך הבחינות הגיע הרב הראשי לישראל מרן הגר"ד לאו שליט"א וכן ומנכ"ל הרבנות הראשית לישראל הרב משה דגן לעקוב מקרוב ולהתרשם מהליך הבחינות, לברך את הנבחנים בברכת הצלחה ומעקב אחר שמירת טוהר הבחינות.

תיקוף נהלים

תיקוף נהלי הכשרות של הרבנות הראשית לישראל

לאחר שנה של עבודה מאומצת ברבנות הראשית לישראל, הסתיים ההליך האחרון של תיקוף נהלי הכשרות. נהלי הכשרות נועדו לתת כלים והנחיות ברורות שימושיות לכל הגורמים בארץ העוסקים בתחום המזון כדוגמת, עסקי מזון, מפעלי ייצור, אולמות, מלונות ועוד, שפועלים תחת תעודת הכשרות של הרבנות הראשית.

נהלי הכשרות עוסקים בכל תחומי תעשיית המזון וכאלה הינם רבים ומורכבים. בחודש שעבר, התכנס פורום מכובד של כל מנהלי ועובדי מחלקות הכשרות, יחד עם רבנים נציגים של הרבנויות המקומיות, על מנת לעבור ולבחון כל הנהלים שגובשו במשך השנה האחרונה, במטרה לשייף, לחדד ולהתאים כל נוהל וסעיף לדרישות הכשרות ולצרכי תעשיית המזון.

לאחר הליך תיקוף נהלי הכשרות, יועבר ספר נהלי הכשרות אל מועצת הרבות הראשית, על מנת שזו תאשר את הנהלים ואלו ישולבו בתוך מהפכת מערך הכשרות.

לפני כשנה גיבש הרב הראשי לישראל הרב דוד לאו שליט"א את מתווה הכשרות שייתן מענה פרטני לכל מערך הכשרות בארץ. וועדת ההיגוי ברבנות הראשית לישראל ישיבה מאז לפגישות אינטנסיביות עם כול הגורמים הקשורים למערך המזון והכשרות בארץ, לצורך גיבוש נהלים אחידים, המותאמים להתפתחות הטכנולוגית ולצרכי ענף המזון. במהלך הפגישות נכחו גם נציגי תעשיית המזון בארץ מטעם - איגוד חברות הקייטרינג המוסדי, איגוד לשכות המסחר, התאחדות המלונות ועוד.

ביקורות מחלקת כשרות ברחבי בארץ

סדרת סיורים של רבני מחלקת הכשרות ברבנות הראשית ברחבי הארץ לבחינת מצב הכשרות

הרבנות הראשית לישראל רואה לנגד עיניה את חשיבות איתנות ואחידות מערכת הכשרות הארצית, ומתוך רצון לחזק את הקשר החשוב בין כלל הגורמים העוסקים במערך הכשרות הארצי, שוקדים ברבנות הראשית בחודשים האחרונים צוותים של וועדות היגוי לגיבוש נהלים אחידים, אשר לוקחים בהם חלק טובי המומחים מהשטח ברבנויות השונות ומנהלי המחלקות הרלוונטיות ברבנות הראשית.

כחלק מהותי מהמהלך ועל מנת להטמיע ולבחון את הנהלים במציאות היומיומית של המשגיחים שבשטח, יצאו עובדי אגף הכשרות ברבנות הראשית לישראל לביקורות במערכות הכשרות המקומיות. עד כה נערכו ביקורות בערים תל אביב-יפו, ירושלים, חיפה ובעיר טבריה.

הדגש שניתן לעובדי האגף במהלך הביקורות הוא שיקוף המציאות כמות שהיא וההדרכה של הצוותים אשר פועלים בשטח. במהלך הביקורות נבדקו בכל עיר עשרות עסקים על אופן עמידת העסק בנהלי הכשרות ושמירה על הסטנדרטים של הרבנות על ידי גורמי המקצוע שבאגף. במהלך הביקורות גם נבדק אופן עבודתו, מקצועיותו והבנתו של המשגיח את עבודתו, ואת מידת שביעות רצון בעל העסק מהמשגיח.

בנוסף, במקומות בהם היה צורך, הוסבר לבעל העסק כיצד עליו לתקן את הליקויים אשר נמצאו וניתנה גם במקביל הדרכה למשגיח ולמפקח. במהלך הביקורות גם הוצפו צרכים ובעיות מהשטח עצמו, שיעלו לדיון בוועדות ההיגוי אשר מסיימות בימים אלו את עבודתן.

ראוי לציין שרוב בעלי העסקים קיבלו את פני עובדי אגף הכשרות בדלתות פתוחות וברכו על המהלך.

הביקורות נעשו בתיאום עם הרבנים המקומיים הנותנים את תעודת ההכשר וראשי מחלקות הכשרות, ובסופן יוגשו דו"חות אשר ישקפו את מצב הכשרות באותה העיר ובכך יתאפשר לסייע למערך הכשרות המקומית להתייעל ולשפר את רמת השירות ואיכות הכשרות.

מתוך רצון לחזק את הקשר בין הרבנויות המקומיות לבין הרבנות הראשית, החלה מדיניות בה רבנים ומנהלי מחלקות מהרבנויות השונות מגיעים למשרדי הרבנות הראשית לשמוע ולהשמיע על אשר קורה בעירם.

המהלך נובע מתוך שינוי המדיניות עליו הכריזו הרבנים הראשיים שליט"א ובהנחיית מנכ"ל הרבנות הראשית הרב משה דגן כבר לפני חודשים רבים, וכחלק מהראיה המרחיבת ברבנות הראשית לחיזוק מערך הכשרות הארצי.

הרב משה דגן מנכ"ל הרבנות הראשית בירך על המהלך: "במהלך החודשים האחרונים הרבנות הראשית יצאה למהלך אשר נועד לחזק, לשפר, ללמוד ולהבהיר את הנהלים החדשים לצורך חיזוק וביצור מערך הכשרות ברבנויות המקומיות. כחלק מהמהלך הנרחב הכולל עבודת מטה נרחבת על תיקוף נהלי כשרות אחידים, יוצאים עובדי אגף הכשרות ברבנות הראשית אל הרבנויות המקומיות ומבצעים 'שיקוף מצב' לרבנויות המקומיות מתוך הידיעה שהקשר העמוק עם הרבנויות המקומיות הוא שיציע את מערך הכשרות הארצי קדימה".

הרב יעקב סבג מנהל אגף הכשרות ברבנות הראשית ציין במהלך סדרת הביקורות כי "ראינו במקומות בהם היינו עד כה, את הרצון לשיתוף פעולה מצד הרבנויות המקומיות ואת העובדה שעין בוחנת חיצונית יכולה להאיר את אשר עבודת השגרה לעיתים אינה מבחינה בו, ומשכך אגף הכשרות ימשיך את הפעילות גם בערים נוספות ברחבי הארץ, על מנת להרים את קרנה של הכשרות הממלכתית ברחבי ישראל".

סיום קורס הכשרת מנהלים

ניהול ההון האנושי הסתיים קורס הכשרת פיתוח מנהלים ברבנות הראשית

כחלק מהפעילות של הרבנות הראשית לישראל ליצור שינוי אמיתי ולחולל שיפור בכל הנוגע לתחומי אחריותה של הרבנות הראשית, הגיע לסיומו החודש קורס הכשרת פיתוח מנהלים למנהלי המחלקות ברבנות הראשית בנוסף לקורס ייעודי למזכירות הבכירות בארגון.

הקורס נועד לצייד את המשתתפים מנהלי המחלקות, ב"ארגז כלים ניהולי" המאפשר להם להתמודד טוב יותר עם האתגרים הניהוליים בתוך הרבנות ומחוצה לה.

התכנים שהועברו במהלך הקורס כללו קשת רחבה של נושאים, בין היתר ניהול משאב הזמן, תקשורת בין-אישית, הנעת עובדים, מנהיגות, עבודת צוות, ניהול קונפליקטים, התמודדות עם תהליכי שינוי ועוד. המפגשים הועברו, תוך מתן דגש להתאמות לעולם התוכן של המשתתפים/ות.

בסיום הקורס ציינו עובדי ועובדות הרבנות שהשתתפו בקורסים כי "את השינוי הניהולי ניתן לראות כבר כעת בתוך המחלקות, המוטיבציה עלתה, השירות לאזרח הפך להיות משופר יותר ובפרט ניהול הזמן הנכון שנותן להספיק יותר משימות עבודה באותו פרק זמן".

מחברת "אביב" שהייתה אמונה על פיתוח הקורס והעברתו באופן התואם את צרכי מנהלי ומזכירות הרבנות הראשית נמסר כי "התהליך ברבנות הראשית היה יוצא דופן ומרתק, בעקבות המעורבות הגבוהה והשיתוף הנרחב שקיבלנו מצוות הניהול ברבנות, כך שעצם הדיונים המלאים, סיפקו גם העשרה הדדית וחשיבה משותפת, על אתגרי היום-יום, ולא רק השארות ברמה התיאורטית מקצועית אלא ברמה הפרקטית בשטח".

מתן מענה כשרותי גם ליבוא מקביל

הרבנות הראשית לישראל הכשירה את הייבוא המקביל

הישג לרבנות הראשית לישראל. הייבוא המקביל יוצא לדרך בפילוט הכולל עשרות מוצרים שייבאו בשנה הקרובה, תוך יישום דרישות הרבנות הראשית על הליך הפיקוח הכשרותי על כל המוצרים ובאישורה.

בימים אלו ייכנס לתוקפו הסכם לקידום פילוט בייבוא המקביל, לאחר שהרבנות הראשית ומשרד האוצר הגיעו להסכמות עקרוניות במסגרת דיון בוועדת הכלכלה בראשותו של יו"ר הוועדה ח"כ אלי אלולף יחד עם מנכ"ל הרבנות הראשית הרב משה דגן.

לאור התעקשותה של הרבנות הראשית לישראל להגן על צרכני הכשרות בכל הנוגע לכשרות מוצרי המזון המיובאים בייבוא המקביל, הוחלט בדיון על מתווה לפילוט שייכנס לתוקפו בקרוב כאמור ויאפשר יבוא מקביל, במהלכו ייבחנו השלכות מהלך הרפורמה וגודל היקפו. זאת, בכדי לאפשר לצדדים לבחון ולהיערך באופן סופי לגיבוש הסדרת הייבוא המקביל הכשר, תוך מתן התייחסות להיבטים הנדרשים להפעלת הרפורמה במתכונת מלאה.

מתווה הפילוט לפתיחת יבוא מקביל באישור הרבנות הראשית לישראל, אשר צפוי להיפתח לאחר הפסח, יכלול בשלב ראשון מוצרי יבוא שיוצרו במפעל עם השגחה כללית שנתית שניתנה למפעל עצמו בחו"ל. במסגרת הפילוט סוכם על ידי הרבנות הראשית ומשרד האוצר כי הרבנות תפעל לאישור גופי כשרות נוספים בחו"ל, בכפוף להסכמתם כי יספקו מידע במידת הצורך לשם מתן אישור כשרות למוצרים המיובאים בייבוא מקביל, לרבות על הליך הייצור במפעל ומרכיבי מוצר מסוים.

במקביל לפילוט הוחלט כי הצדדים יפעלו לתיקוני חקיקה נדרשים לצורך מתן סמכויות אכיפה, ובין היתר סנקציות ועיצומים כספיים, שיוטלו על יבואנים שהפרו את הנוהל. נוהל היבוא המקביל והמסמכים שיידרש היבואן להגיש יפורסמו בקרוב עם פתיחת האפשרות ליבוא מקביל.

מנכ"ל הרבנות הראשית הרב משה דגן ציין בסיפוק כי "הרבנות הראשית לישראל שמחה להיות שותפה במאמצי המדינה בהוזלת יוקר המחיה, במקביל למאמציה הכנים להגן על הצרכן מפני הונאות כשרות ולוודא כי אכן זה האחרון מקבל אוכל כשר כפי שציפה. לאחר שנה ויותר של דיונים מקצועיים מול אגף תקציבים באוצר ובוועדת הכלכלה, גיבשנו הסדרת ביניים לרפורמה שקיבלה את ברכתם של הרבנים הראשיים. הייבוא המקביל מציב את הרבנות בפני אתגר נוסף במכלול העשייה הברוכה שלה, והרבנות נכונה להצליח במשימה זו ולתת לציבור הצרכנים והיבואנים את השירות הטוב ביותר, תוך שמירה על האינטרס של צרכני הכשרות".

מכירת בכורות

לא רק מכירת חמץ – כמידי שנה הרבנות הראשית לישראל מבצעת בערב חג הפסח מכירת בהמות בכורות לנוכרי

בכל שנה הרבנות הראשית לישראל עורכת טקס מכירת חמץ של מדינת ישראל לנוכרי בהשתתפות הרבנים הראשיים לישראל שליט"א ובנוכחות שר האוצר. אך לאחר מכירת החמץ של המדינה מתבצעת מידי שנה מכירה נוספת – מכירת בהמות בכורות לנוכרי.

כחלק מפעילותה הברוכה של הרבנות הראשית בכל הקשור לכשרות המאכלים ואיכות השחיתות פונה הרבנות הראשית מידי שנה לכל מגדלי הבקר בארץ כדי למנוע את שחיתת הבכורות האסורים באכילה ולמנוע מכשולות כשרותיים מציבור צרכני הכשרות בארץ, ולשם כך, הרבנות הראשית איננה גובית אגרה לא מהמגדלים ולא מבתי המטבחים.

לאור האיסור ההלכתי לאכול בכור בהמה טהורה, נהוג בישראל הליך של מכירת חלק מגוף בהמות ממין נקבה שטרם המליטו, באופן מרוכז לנוכרי באמצעות הרבנות הראשית לישראל, על מנת שהוולד הנולד לא יחשב בכור בהמה טהורה. מכירה זו מתירה לשחוט ולסחור בבכורות של הבקר והצאן.

לשם כך פנתה הרבנות הראשית לישראל מלפני כארבעה חודשים אל מגדלי הבקר והצאן מכל הארץ על מנת שאלו ייתנו ייפוי כוח לרבנות הראשית לבצע את הפעולה ההלכתית הנצרכת – מכירת קנה וושט של בקר וצאן שעדיין לא המליטו לנוכרי.

היות ומדובר בכ- 4,000 מגדלי בקר והנזקים הכלכליים העלולים לצוץ בעקבות אי המכירה הינם גדולים, נערכו ברבנות הראשית מבעוד מועד כדי להתמודד עם עומס הפעילות, ע"י גיוס כוח אדם נוסף, היות והעבודה הפרוצדורלית הינה רבה ומורכבת.

המכירה הראשית מתבצעת לפני חג הפסח בפני הרב הראשי לישראל, מרן הרב הגאון דוד לאו שליט"א ע"י מנהל מחלקת בתי מטבחים ברבנות הראשית, הרב חגי בר גיורא, המרכז את נושא מכירת הבכורות ואף עורך מכירות במשך השנה על פי הצורך.

לאחר קבלת ייפוי הכוח מהמגדלים וביצוע המכירה, הרבנות הראשית לישראל מאשרת לבתי המטבחים לשחוט מאותם המשקים שנתנו את ייפוי הכוח.

יחידת האכיפה של חוק הונאה בכשרות - עדכונים

נתפסו בבית מטבחיים פיראטי 1.7 טון בשר

השבוע בשעות לילה נכנסו שוטרי משטרת ישראל ביחד עם הרבנות הראשית, יחידת הפיצו"ח ממשרד החקלאות ומשרד הבריאות לבית מטבחיים בכפר סולם, הנמצא ליד העיר עפולה. במהלך הביקורת עלה כי מדובר בבית מטבחיים פיראטי ללא אישורים כחוק ובמקום נתפסו כ-1.7 טון בשר משחיטה שחורה. הבשר הוחרם על ידי הכוחות והבעלים בשנות ה-40 לחייו, עוכב לחקירה. שוטרי משטרת ישראל יחד עם כל גורמי האכיפה, ימשיכו במאבקם הנחוש בשיווק הפיראטי של מזון העלול לסכן את בריאות הציבור ואשר פוגע במשוקים המורשים, המגדלים את תוצרתם תוך הקפדה על התנאים הנדרשים להבטחת בריאות הציבור ושלומם. מהמשטרה נמסר: "מזון פיראטי בדגש על מזון מן החי מגיע ממקורות לא ידועים ולעיתים קרובות מובל בתנאים לא ראויים ועלול להיות נגוע במחלות ולסכן את בריאות הציבור".

רהט: פשיטה על מפעל שזייף על פי החשד חותמות כשרות

ממידע שהתקבל במחלקת האכיפה של הונאה בכשרות ברבנות הראשית לישראל עלה כי קיים מפעל ברהט תחת שם המותג "חטיפי הדרום" הממשיך לייצר חטיפים בהשגחת הכשרות הארצית של הרבנות הראשית לישראל, בד"ץ שארית ישראל ובד"ץ בעלז, למרות שההשגחה הוסרה ממנו לפני מספר חודשים.

לאחר שהוצא צו מבית המשפט לביצוע פשיטה, הרבנות הראשית לישראל בשיתוף פעולה יחד עם משטרת ישראל ערכה פשיטה על המפעל ברהט. במהלך הפשיטה נמצאו מארזים רבים עליהם מוטבע זיוף הכשרות.

ציבור צרכני הכשרות מתבקשים לשים לב למוצרים המשווקים תחת המותג "חטיפי הדרום" ולהימנע ממכשול כשרותי. כמו כן הרבנות הראשית קוראת לציבור לעדכן על ממצאים נוספים הנמצאים ברשתות השיווק תחת המותג הנ"ל על מנת שלא להכשיל את הציבור.

פשיטה משולבת: נתפס בשר טרף שהוצג בכפר ערבי בצפון

הרבנות הראשית לישראל בהודעה חשובה: חשש לאיסור טרפות בבשר המשווק על ידי החברות "ענק הבשר ממדוח 2010 בע"מ", "מיט האוס סחר בקר בע"מ" "מעדני הבשר הטרי ש.ח. בע"מ", "מ.ג. ניהול מסעדות בע"מ" (פאדי נאפע)

במסגרת פעילות מודיעינית מאומצת של יחידת אכיפת חוק הונאה בכשרות ברבנות הראשית לישראל, עלה חשד כי בכפר סולם שבצפון מתבצעות שחיטות שחורות תוך ניסיונות לשווק את התוצרת ככשרה.

אנשי היחידה הארצית לאכיפת חוק איסור הונאה בכשרות ברבנות הראשית לישראל פנו לבית המשפט על מנת להוציא צו לביצוע חיפוש ותפיסה לצורך ביצוע חקירה. במקביל, התבצעה הערכות לקראת ביצוע ביקורת במקום בהשתתפות גורמי אכיפה ממשרדים שונים ובכללם: משרד הבריאות, השירות הווטרינרי, משרד העבודה, יחידת הפיצו"ח של משרד החקלאות וכל זאת בסיוע מג"ב ומשטרת ישראל אשר איבטחו את האירוע. עם כניסת הכוחות לכפר נערך חיפוש מקיף במתחם המפעל ובמקום נמצאה תוצרת בשר ללא זיהוי מקורו תוך חשש לטרפות, חלק מהבשר נתפס והושמד.

בהודעה שייצאה מאגף הכשרות הארצי של הרבנות הראשית לישראל לכלל רבני הערים ומשגיחי הכשרות נכתב, כי במסגרת חקירה המתנהלת ביחידה לאכיפת חוק הונאה בכשרות ברבנות הראשית, הצטברו חשדות לכאורה המצביעות על כך שמר ממדוח שלבי יחד עם אחיו מוחמד שלבי והחברות אשר בשליטתם - "ענק הבשר ממדוח 2010 בע"מ", "מיט האוס סחר בקר בע"מ", "מעדני הבשר הטרי ש.ח. בע"מ", "מ.ג. ניהול מסעדות בע"מ" (פאדי נאפע), עוסקים בין היתר במסחר בבשר טרף תוך חשש להכשלת הציבור, ועל כן קוראים לרבניות נותנות ההכשר לאסור לשווק או לסחור בתוצרת החברות המצויינות בהודעה - גם אם ישווקו תוצרת המוצגת ככשרה בכל דרך שהיא, עד לגמר הבירור והוצאת הודעה אחרת.

מנכ"ל הרבנות הראשית, הרב משה דגן מצייין כי בימים הקרובים, במקביל להפצת ההודעה, ייערכו ביקורות ברחבי הארץ על מנת לוודא אכיפה ואי שימוש בבשר המיוצר על ידי החברות הנ"ל. שיתוף הפעולה בין המשרדים השונים והרבניות המקומיות מחזק את מערך האכיפה הממשלתי ובכך מגביר את רמת האבטחה ומוודא כי תוצרת המזון המשווקת לצרכן ככשר אכן עומדת בתקן וללא מכשול כשרותי או בריאותי.

